

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА

21.04.2007.

5. РАЗРЕД

1. Одредити све природне бројеве a и b такве да је $\frac{a}{10} + \frac{b}{15} = \frac{5}{6}$ и $\frac{1}{2} < \frac{a}{10} < \frac{3}{4}$.
2. Стена у облику коцке чија је дужина ивице 10 m исечена је на једнаке коцкице чије су дужине ивица 1 dm . Ређањем тих коцкица једне поред друге поплочана је правоугаона стаза ширине 1 m . За колико сати би ту стазу прешао пешак који сваког сата прелази 5 km ?
3. Одредити све просте бројеве p , q и r такве да је $2p + 3q + 4r = 2006$.
4. При дељењу бројева 287 и 431 са природним бројем n добијају се редом остаци 1 и 2 , а при дељењу броја 231 са бројем $n + 1$ добија се остатак 3 . Одредити све такве бројеве n .
5. Нацртати 6 правих и 7 тачака тако да свака од тих правих садржи тачно 3 од тих тачака.

Сваки задатак бодује се са по 20 бодова.

Израда задатака траје 150 минута.

Решење сваког задатка кратко и јасно образложити.

Забрањена је употреба калкулатора и мобилних телефона.

5. РАЗРЕД

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА:

1. Како је $\frac{1}{2} = \frac{5}{10}$, а $\frac{3}{4} = \frac{15}{20}$, то је $\frac{5}{10} < \frac{a}{10} < \frac{15}{20}$, па је $a = 6$ или $a = 7$. (10 бодова) Заменом ових вредности у једнакост $\frac{a}{10} + \frac{b}{15} = \frac{5}{6}$ добијамо да је једино решење задатка: $a = 7$, $b = 2$. (10 бодова)
2. Како је $10\text{ m} = 100\text{ dm}$, то је укупно исечено 1 000 000 коцкица. (5 бодова) Да би се поплочала стаза ширине 1 m потребно је поређати једну поред друге 10 коцкица. То значи да је по дужини поређано једна поред друге 100 000 коцкица. (8 бодова) Та стаза је дугачка $100\,000\text{ dm}$, односно 10 km . (5 бодова) Пешак би ту стазу прешао за 2 сата. (2 бода)
3. (МЛ 3, год. 2005/6, стр. 30, зад. 1996) Бројеви $2p$, $4r$ и 2006 су парни, па је паран и број $3q$. Онда је и q паран број. Једини паран прост број је 2, па је $q = 2$. (6 бодова) Следи да је $2p + 4r = 2000$, односно $p + 2r = 1000$. Како су $2r$ и 1000 парни бројеви, то је и p паран број, па је $p = 2$. (6 бодова) Следи да је $r = 499$. (2 бода) Након провере да је 499 прост број (6 бодова) закључујемо да је јединствено решење задатка: $p = 2$, $q = 2$, $r = 499$.
4. Остаци при дељењу бројева 287 и 431 са природним бројем n су редом 1 и 2, па следи да n дели бројеве 286 и 429. (2 бода) Како је $286 = 2 \cdot 11 \cdot 13$, а $429 = 3 \cdot 11 \cdot 13$, то је могуће да је $n = 11$ или $n = 13$ или $n = 143$. (свака пронађена могућност по 3 бода) Провером утврђујемо да се при дељењу броја 231 са бројем $n + 1$ добија остатак 3 једино за $n = 11$. (провера сваке од могућности по 3 бода)
5. Једно решење је дато на слици. (20 бодова)

